

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента Ірини Геннадіївни Бухтіярової
на дисертацію Костянтина Юрійовича Гуза на тему «Публічне
адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб
в закладах охорони здоров'я МВС України», представлену до захисту у
спеціалізовану вчену раду Національної академії внутрішніх справ на
здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 081 – Право

Актуальність теми дослідження. Загальновідомо, що головним чинником реалізації соціальної політики держави є її спроможність забезпечити надання якісної медичної допомоги всім категоріям громадян. В усі часи питання життя і здоров'я, зважаючи на свою особливу значущість, викликали підвищений інтерес. Сучасні реалії свідчать про те, що здоров'я населення є запорукою національної безпеки України. З цієї причини все розмаїття аспектів, пов'язаних із медичним забезпеченням, характеризується підвищеною актуальністю.

У свою чергу, медичне забезпечення та реабілітація осіб, які мають право на медичне обслуговування в закладах охорони здоров'я МВС України має виняткове значення, оскільки саме за допомогою цієї внутрішньосистемної функції зазначеними особам та членами їхніх сімей безпосередньо реалізується закріплене ст. 49 Конституції України право кожного на охорону здоров'я. Так, зокрема, здійснюються первісне вивчення стану здоров'я кандидатів на службу в правоохоронні органи та подальші щорічні профілактичні огляди, які допомагають своєчасно виявляти проблеми зі здоров'ям та запобігати розвитку захворювань серед особового складу правоохоронних органів, а також здійснювати вчасну фізичну та психологічну реабілітацію.

Водночас, питання публічного адміністрування сферою медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони МВС України не лише мало вивчене, але й потребує комплексного дослідження його ролі та значення для виконання державою її завдань та функцій.

Слід зауважити, що у вітчизняній юридичній літературі проблеми та значення якісної реабілітації осіб, які мають право на медичне обслуговування в закладах охорони здоров'я МВС України висвітлені недостатньо, в існуючих

наукових працях ці питання досліджувалися фрагментарно або в рамках широкої правової проблематики, без комплексного підходу, що, у свою чергу, визначає актуальність обраного напрямку наукового пошуку. Тож вирішенню цих нагальних питань підтверджує актуальність дисертаційного дослідження.

З огляду на це, обрана К.Ю. Гузом тема дисертаційного дослідження «Публічне адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України» є досить актуальною, оскільки присвячена важливим і малодослідженим питанням публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України. Крім того, варто додати, що представлена на рецензування тема, незважаючи на її актуальність, недостатньо опрацьована вітчизняними науковцями, в тому числі на рівні дисертаційних досліджень. Таким чином, дисертація К.Ю. Гуза є одним з перших комплексних адміністративно-правових досліджень з питань публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Науковий рівень і публікації здобувачки на підставі аналізу та порівняння між собою за змістами є взаємовідповідними та відображають зміст і сутність однієї наукової проблематики, що безперечно свідчить про глибоке й ґрунтовне опрацювання теми, її об'єкта й предмета. Вступ характеризується високим рівнем аргументації щодо необхідності опрацювання основних структурних елементів дисертації, вказується їх взаємопов'язаність та компліментарність одне відносно одного, аналіз змісту, висновків до кожного розділу та загальних висновків до роботи свідчить про правильність вибору інструментарію наукового дослідження, його влучність та можливість викладу шляхів розв'язання основних проблем саме завдяки високому науковому рівню відповідної дисертаційної праці.

Основні наукові результати дисертаційної роботи опубліковано в п'яти наукових статтях, чотири із яких опубліковані в виданнях включених до категорії «Б», одна в зарубіжному науковому періодичному виданні та п'яти тез доповідей і наукових повідомлень на науково-практичних конференціях.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Низка положень, висновків, пропозицій і рекомендацій, що викладені в дисертаційному дослідженні К.Ю. Гуза, отримано вперше або суттєво вдосконалено. Вони мають достатній ступінь наукової новизни. Наукова новизна отриманих результатів впливає з актуальності теми дослідження. Вона полягає також у тому, що сама кваліфікаційна наукова праця присвячена актуальним і маловідомим питанням публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України. Так, здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано нове розв'язання наукового завдання, що полягає у виробленні адміністративно-правових засад публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України, а також розроблено на цій основі пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства та практики його застосування. Вперше проаналізовано та визначено, що публічна адміністрація у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України - це сукупність публічно-правових суб'єктів сфери медичного обслуговування та реабілітації у закладах охорони здоров'я МВС України, які наділені публічно-владними або ж делегованими їм повноваженнями, щодо їх реалізації з метою задоволення публічного інтересу цієї категорії осіб за допомогою відповідних інструментів публічного адміністрування. Визначено основні ознаки публічної адміністрації: є сукупністю публічно-правових суб'єктів сфери медичного обслуговування та реабілітації у закладах охорони здоров'я МВС України; наділення суб'єктів публічної адміністрації публічно-владними або ж делегованими їм повноваженнями; повноваження суб'єктів публічної адміністрації обумовлені конкретно визначеною сферою та носять публічно-управлінський характер; публічна адміністрація функціонує через реалізацію повноважень у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України, котрі чітко врегульовані чинним законодавством; основною ціллю діяльності

публічної адміністрації у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України є забезпечення та задоволення публічно-правових та громадським інтересів; наявність системи публічної адміністрації у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України, яку складають органи державної влади, органи місцевого самоврядування та інші суб'єкти адміністрування, що наділені відповідними публічно-владними повноваженнями у цій сфері.

У дисертаційному дослідженні сформульовано низку положень, що мають важливе значення для науки адміністративного права та діяльності відомчих закладів охорони здоров'я.

Таким чином, дисертаційне дослідження К.Ю. Гуза здійснене на високому теоретичному та методологічному рівнях. Висновки, положення, рекомендації та пропозиції дисертації, відповідають вимогам Положення на здобуття ступеня доктора філософії, є обґрунтованими та логічними, мають достатній ступінь наукової новизни і практичне значення.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість положень, висновків, рекомендацій і пропозицій дисертаційного дослідження К.Ю. Гуза не викликають жодних сумнівів. Вони логічно слідує із тексту дисертаційного дослідження та базуються на власних судженнях автора, зібраних матеріалах, їх аналізі та узагальненні. Пропозиції, запропоновані дисертантом, стосовно вдосконалення чинного адміністративного законодавства України мають важливе теоретичне та практичне значення.

Тема дисертації ґрунтується на Плані дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 756-р), Національній стратегії у сфері прав людини (Указ Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021), Цілях сталого розвитку України на період до 2030 року (Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019), Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, що затверджена постановою загальних

зборів НАПрН України від 26.03.2021 р. № 12-21; відповідає тематиці наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки (наказ МВС України № 454/2020).

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Результати наукового пошуку, що виносяться на захист, отримані завдяки застосуванню комплексу загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема методів аналізу (історико-правового, логічного, логіко-семантичного, аксіологічного), синтезу, аналогії та індуктивного узагальнення, діалектичного, порівняльного, порівняльно-правового методів тощо.

Методологічну основу дисертаційної праці складають класичні та сучасні концепції становлення та розвитку адміністративного права на основі вчень зарубіжних та вітчизняних науковців.

Автор зазначає, що обрана методологія й відповідний концептуальний підхід, з урахуванням окреслених завдань і мети дослідження, амбітних цілей щодо розв'язання основних наукових завдань дозволили фундаментально підійти до питання тлумачення загальноправових і спеціальних категорій, окреслити всі необхідні елементи юридичних явищ і підкреслити не лише актуальність відповідної теми та виокремити й загострити увагу читача на найбільш проблемних питаннях, а й запропонувати ймовірні шляхи їх розв'язання найбільш ефективними інструментами.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Теоретичне значення положень дисертаційного дослідження полягає в тому, що воно містить новітні визначення основних понять, термінів і явищ, що безпосередньо стосуються публічного адміністрування сферою діяльності закладі охорони здоров'я МВС України, не лише на локальному прикладному рівні, а й з огляду на необхідність подальшого вдосконалення відповідних положень в межах науки адміністративного права.

Сформульовані в дисертаційному дослідженні положення, висновки, рекомендації та пропозиції впроваджено та може бути використано в:

– *практичній діяльності* – для застосування у роботі закладів охорони здоров'я та реабілітації МВС України;

– *освітньому процесі* – для підготовки та проведення лекційних занять із слухачами Інституту підготовки керівних кадрів та підвищення кваліфікації Національної академії внутрішніх справ з короткострокового підвищення кваліфікації начальників районних управлінь (відділів) правоохоронних органів (акт Національної академії внутрішніх справ від 17 лютого 2021 року);

– *науково-дослідній діяльності* – для формування низки пропозицій з удосконалення медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах МВС України (акт Національної академії внутрішніх справ від 06 березня 2021 року).

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертація написана українською мовою, відповідає вимогам, що висувуються до підготовки такого виду робіт. Складається з анотації, вступу, трьох розділів, що охоплюють 8 підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 209 сторінок, з них основного тексту – 180 сторінок. Список використаних джерел розміщено на 23 сторінках і налічує 229 найменувань.

Анотація у стислій формі містить основні тези дисертаційного дослідження, викладена українською та англійською мовами.

Розділ 1 «Теоретико-методологічні засади публічного адміністрування медичним обслуговуванням та реабілітацією осіб в закладах охорони здоров'я МВС України» складається з трьох підрозділів:

Підрозділ 1.1. «Генезис становлення та розвитку сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України», присвячено дослідженню генезису, становленню та розвитку сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України.

Підрозділ 1.2. «Поняття, особливості та принципи публічного адміністрування сферою медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України», в якому визначено та охарактеризовано поняття, особливості та принципи публічного адміністрування сферою медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України.

Підрозділ 1.3. «Державна політика щодо медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України», спрямований на визначення державної політики та її роль у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України.

Розділ 2 «Механізм публічного адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України» складається з трьох підрозділів:

Підрозділ 2.1. «Поняття й елементи механізму публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України», присвячений дослідженню та визначенню поняття механізму публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України, надано ґрунтовну характеристику особливостей механізму публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України.

Підрозділ 2.2. «Нормативно-правове адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України», в якому надано детальну характеристику нормативно-правових актів, які регулюють адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України

Підрозділ 2.3. «Публічна адміністрація як суб'єкт адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України», в якому здійснено ґрунтовну характеристику суб'єктів адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України

Розділ 3 «Шляхи вдосконалення публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України» складається з двох підрозділів:

Підрозділ 3.1. «Міжнародний досвід щодо публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я правоохоронних відомств», в межах якого проаналізовано міжнародний досвід

публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я правоохоронних відомств.

Підрозділ 3.2. «Ефективність публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України», присвячений вдосконаленню адміністративно-правових засад публічного адміністрування сфери медичного обслуговування та реабілітації осіб у закладах охорони здоров'я МВС України.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці. Отримані результати дисертаційного дослідження К.Ю. Гуза на тему «Публічне адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України» доречно використовувати для підвищення рівня правової культури та правосвідомості представників органів публічної влади, зокрема працівників виконавчих органів, правоохоронних органів та працівників медичних установ, в освітньому процесі закладів вищої освіти, науково-дослідних розробках наукових установ, при підготовці наукових праць, плануванні досліджень за цим напрямом.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача. У цілому позитивно оцінюючи кваліфікаційну наукову працю, необхідно звернути увагу на окремі дискусійні питання, що потребують додаткової аргументації, пояснень у ході публічного захисту або спрямовані на їх врахування в подальшій науковій роботі, зокрема:

1. Вами здійснена характеристика реабілітації осіб, які мають право на медичне обслуговування та реабілітацію у закладах МВС України.

Виникає при цьому питання які саме різновиди реабілітації осіб, які мають право на медичне обслуговування та реабілітацію у закладах МВС України.

2. При вашому виступі я не в повній мірі зрозуміла, які саме шляхи ефективності публічного адміністрування права на медичне обслуговування та реабілітацію в закладах МВС України?

Разом з тим, наведені вище зауваження та пропозиції в основному мають дискусійний характер і слугують підставою для плідної та конструктивної

наукової дискусії під час публічного захисту дисертаційної роботи й не впливають на високу наукову цінність дисертаційного дослідження. За своєю актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною значущістю отриманих результатів робота є суттєвим внеском у науку філософію права.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час рецензування дисертаційного дослідження й опрацювання наукових публікацій К.Ю. Гуза фактів порушень академічної доброчесності не виявлено. Дисертація є оригінальною, самостійно виконаною працею.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертаційна робота Костянтина Юрійовича Гуза на тему «Публічне адміністрування у сфері медичного обслуговування та реабілітації осіб в закладах охорони здоров'я МВС України», подана на здобуття ступеня доктора філософії, є комплексним, цілісним і завершеним науковим дослідженням.

За актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною значущістю здобутих дисертантом результатів, дисертація відповідає спеціальності 081 – Право та вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 261, Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 р. № 40 і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор – Гуз Костянтин Юрійович – на підставі прилюдного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 – Право зі спеціальності 081 – Право.

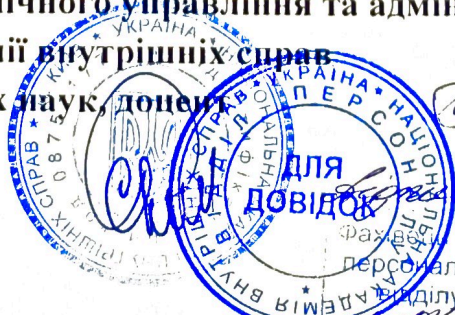
Рецензент:

доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Національної академії внутрішніх справ

кандидат юридичних наук, доцент

Ірина БУХТІЯРОВА

засвідчено
фахівцем
відділення по роботі з
персоналом постійного складу
відділу персоналу НАВС